

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 1003/2005

z dnia 30 czerwca 2005 r.

wdrażające rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 w odniesieniu do celu wspólnotowego ograniczenia powszechnego występowania niektórych serotypów salmonelli w stadach hodowlanych gatunku *Gallus gallus* oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2160/2003

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność⁽¹⁾, w szczególności jego art. 4 ust. 1 i art. 13,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Celem rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 jest zapewnienie podjęcia właściwych i skutecznych środków w zakresie wykrywania i kontroli salmonelli oraz innych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych na wszystkich stosownych etapach produkcji, przetwarzania i obrotu, w szczególności na poziomie produkcji pierwotnej, w celu ograniczenia ich powszechnego występowania i zagrożenia, jakie stanowią dla zdrowia publicznego.
- (2) Na mocy tego rozporządzenia należy ustanowić wspólnotowy cel w odniesieniu do ograniczenia powszechnego występowania wszystkich serotypów salmonelli o znaczeniu dla zdrowia publicznego w stadach hodowlanych gatunku *Gallus gallus* na poziomie produkcji pierwotnej.
- (3) Rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 stanowi, że celem wspólnotowym jest zawarcie liczbowego wyrażenia maksymalnej wartości procentowej jednostek epidemiologicznych z wynikiem pozytywnym i/lub minimalnej wartości procentowej ograniczenia liczby jednostek epidemiologicznych z wynikiem pozytywnym, maksymalnego terminu, w jakim cel musi zostać osiągnięty oraz określenia systemów badawczych koniecznych do sprawdzenia, czy cel został osiągnięty. Należy również zawrzeć, w stosownych przypadkach, określenie serotypów o znaczeniu dla zdrowia publicznego.
- (4) Rozporządzenie to stanowi również, że na okres przejściowy trzech lat, cel wspólnotowy w odniesieniu do stad hodowlanych gatunku *Gallus gallus* obejmuje pięć serotypów salmonelli najczęściej występujących w salmonellozie u ludzi, które należy zidentyfikować na podstawie danych zgromadzonych za pomocą wspólnotowych systemów monitorowania.
- (5) Z informacji pochodzących ze wspólnotowych systemów monitorowania wynika, że pięć serotypów salmonelli najczęściej występujących w salmonellozie u ludzi to *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Hadar, *Salmonella* Infantis, *Salmonella* Typhimurium i *Salmonella* Virchow. Cel wspólnotowy ustanowiony tym rozporządzeniem powinien zatem obejmować wspomniane serotypy.
- (6) Aby ustalić cel wspólnotowy, należy udostępnić porównywalne dane dotyczące powszechnego występowania przedmiotowych serotypów salmonelli w stadach hodowlanych gatunku *Gallus gallus* w Państwach Członkowskich. Minimalne wymogi odnośnie do kontroli salmonelli zgodnie z dyrektywą Rady 92/117/EWG⁽²⁾ zostały wykorzystane jako podstawa do gromadzenia stosownych danych dotyczących jej występowania w Państwach Członkowskich. Informacje te zostały zgromadzone w stosownym okresie w 2004 r. we wszystkich Państwach Członkowskich.
- (7) Aby dokonać oceny realizacji celu oraz biorąc pod uwagę stosunkowo niskie powszechne występowanie przedmiotowych serotypów salmonelli w stadach hodowlanych gatunku *Gallus gallus* we Wspólnocie, należy zorganizować okresowe badania reprezentatywnej liczby stad o dostatecznym rozmiarze, które powinny liczyć 250 lub więcej ptaków, na mocy wymogów dyrektywy 92/117/EWG.
- (8) System badawczy potrzebny do dokonania oceny realizacji celu wspólnotowego różni się zasadniczo i jest prawdopodobnie bardziej czuły od systemu badawczego wykorzystanego do gromadzenia porównywalnych danych w Państwach Członkowskich zgodnie z dyrektywą 92/117/EWG. W związku z tym należy dokonać przeglądu celu wspólnotowego po upływie maksymalnie jednego roku od wdrażania odpowiednich krajowych programów kontroli.

⁽¹⁾ Dz.U. L 325 z 12.12.2003, str. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 62 z 15.3.1993, str. 38. Dyrektywa uchylona dyrektywą 2003/99/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 325 z 12.12.2003, str. 31).

- (9) Ze względu na okres gromadzenia informacji, porównywalne dane nie były dostępne na czas przed ustaleniem celu wspólnotowego w terminie określonym w załączniku I do rozporządzenia 2160/2003 w odniesieniu do stad hodowlanych gatunku *Gallus gallus*. Termin ustalenia tego celu należy zatem przedłużyć o sześć miesięcy, a rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 stosownie zmienić.
- (10) Środki przewidziane w art. 4 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 2160/2003, dotyczące ustalenia celu wspólnotowego w odniesieniu do stad hodowlanych gatunku *Gallus gallus* na okres przejściowy, opierają się na już ustalonej metodologii kontrolowania salmonelli zgodnie z dyrektywą 92/117/EWG, natomiast pozostałe aspekty środków są związane z zarządzaniem ryzykiem. Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu zostały opracowane w ramach grupy roboczej przy udziale Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA). Nie naruszając wymogu art. 15 rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 przewidującego zasięgnięcie opinii EFSA we wszelkich kwestiach, które mogłyby mieć istotny wpływ na zdrowie publiczne, na obecnym etapie oficjalne konsultacje z EFSA nie są konieczne.
- (11) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Stałego Komitetu ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt,

PRZYMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Cel wspólnotowy

1. Celem wspólnotowym w odniesieniu do ograniczenia powszechnego występowania *Salmonelli* Enteritidis, *Salmonelli* Hadar, *Salmonelli* Infantis, *Salmonelli* Typhimurium i *Salmonelli* Virchow w stadach hodowlanych gatunku *Gallus gallus* jest ogra-

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 30 czerwca 2005 r.

niczenie maksymalnej wartości procentowej dorosłych stad hodowlanych liczących przynajmniej 250 ptaków z wynikiem pozytywnym do 1 % lub mniej do 31 grudnia 2009 r.

Jednakże dla Państw Członkowskich posiadających mniej niż 100 stad hodowlanych nie więcej niż jedno dorosłe stado hodowlane ma wynik pozytywny.

2. System badawczy konieczny do dokonania oceny realizacji celu wspólnotowego jest określony w Załączniku.

Artykuł 2

Przegląd

Komisja dokonuje przeglądu celu wspólnotowego, określonego w art. 1 w świetle wyników z pierwszego roku wdrażania krajowych programów kontroli zatwierdzonych zgodnie z art. 6 rozporządzenia (WE) nr 2160/2003.

Artykuł 3

Zmiana rozporządzenia (WE) nr 2160/2003

W załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 tekst w kolumnie 4 pierwszego rzędu otrzymuje brzmienie:

„18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia”.

Artykuł 4

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 lipca 2005 r.

W imieniu Komisji

Markos KYPRIANOU

Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK

System badawczy konieczny do dokonania oceny realizacji celu wspólnotowego w odniesieniu do ograniczenia powszechnego występowania *Salmonelli Enteritidis*, *Salmonelli Hadar*, *Salmonelli Infantis*, *Salmonelli Typhimurium* i *Salmonelli Virchow* w dorosłych stadach hodowlanych gatunku *Gallus gallus***1. Zakres pobierania próbek**

Pobieraniem próbek powinny zostać objęte wszystkie dorosłe stada hodowlane gatunku *Gallus gallus* liczące przynajmniej 250 ptaków („stada hodowlane”).

2. Monitorowanie stad hodowlanych**2.1. Miejsce, częstotliwość i sposób pobierania próbek**

Do celów niniejszego rozporządzenia pobieranie próbek w stadach hodowlanych należy przeprowadzać z inicjatywy hodowcy oraz w ramach kontroli urzędowych.

2.1.1. Pobieranie próbek z inicjatywy hodowcy

Pobieranie próbek powinno odbywać się co dwa tygodnie w miejscu wyznaczonym przez właściwy organ, wybranym spośród dwóch następujących opcji:

- a) w wylęgarni; lub
- b) na terenie gospodarstwa.

Właściwy organ powinien zastosować jedną z powyższych opcji w odniesieniu do całego systemu badawczego oraz powinien ustanowić procedurę, tak aby wykrycie serotypów salmonelli, o których mowa w art. 1 ust. 1 („salmonella”), podczas pobierania próbek z inicjatywy hodowcy było bezzwłocznie zgłaszane właściwemu organowi przez hodowcę, osobę pobierającą próbki lub laboratorium przeprowadzające analizy.

2.1.2. Pobieranie próbek w ramach kontroli urzędowych

Bez uszczerbku dla załącznika II część C.2 rozporządzenia (WE) nr 2160/2003, urzędowe pobieranie próbek powinno obejmować:

2.1.2.1. W przypadku gdy pobieranie próbek przeprowadzane z inicjatywy hodowcy odbywa się w wylęgarni:

- a) rutynowe pobieranie próbek co 16 tygodni w wylęgarni, które powinno w tym przypadku zastąpić odpowiadające mu pobieranie próbek z inicjatywy hodowcy;
- b) rutynowe pobieranie próbek na terenie gospodarstwa w dwóch przypadkach podczas cyklu produkcyjnego: w ciągu czterech tygodni następujących po okresie nieśności lub po przeniesieniu do jednostki produkcyjnej oraz pod koniec okresu nieśności, nie wcześniej niż osiem tygodni przed końcem cyklu produkcyjnego;
- c) potwierdzające pobieranie próbek na terenie gospodarstwa, w następstwie wykrycia salmonelli w próbkach pobranych w wylęgarni.

2.1.2.2. W przypadku gdy pobieranie próbek przeprowadzane z inicjatywy hodowcy odbywa się na terenie gospodarstwa, rutynowe pobieranie próbek należy przeprowadzić w trzech przypadkach podczas cyklu produkcyjnego:

- a) w ciągu czterech tygodni następujących po rozpoczęciu okresu nieśności lub po przeniesieniu do jednostki produkcyjnej;
- b) pod koniec okresu nieśności, nie wcześniej niż osiem tygodni przed końcem cyklu produkcyjnego;
- c) podczas produkcji, w dowolnym czasie wystarczająco odległym od terminu pobierania próbek, o którym mowa w lit. a) i b).

2.2. Procedura pobierania próbek**2.2.1. Pobieranie próbek w wylęgarni**

W przypadku każdego stada hodowlanego próbka powinna składać się z przynajmniej jednej próbki złożonej stanowiącej wyraźnie zabrudzone wkładki do szuflad lęgowych pobrane losowo z pięciu oddzielnych szuflad lęgowych lub miejsc w wylęgarni, o całkowitej powierzchni przynajmniej 1 m². Jeśli jaja wylęgowe stada hodowlanego zajmują więcej niż jeden inkubator, taką złożoną próbkę należy pobrać z każdego inkubatora.

W przypadkach gdy nie stosuje się wkładek do szuflad lęgowych, należy pobrać z 25 oddzielnych szuflad lęgowych po 10 g skorupek, pokruszyć je, zmieszać i pobrać podpróbkę o masie 25 g.

Niniejszą procedurę należy stosować w przypadku pobierania próbek z inicjatywy hodowcy, jak również w przypadku urzędowego pobierania próbek.

2.2.2. Pobieranie próbek na terenie gospodarstwa

2.2.2.1. Rutynowe pobieranie próbek z inicjatywy hodowcy

Pobieranie próbek powinno przede wszystkim obejmować próbki odchodów oraz powinno mieć na celu wykrycie 1 % występowania wewnątrz stada, przy granicy pewności 95 %. W tym celu próbki powinny mieć jedną z następujących form:

- a) Zgromadzone odchody obejmujące oddzielne próbki świeżych odchodów, wszystkie o wadze nie mniejszej od 1 g pobrane losowo z kilku miejsc w pomieszczeniu, w którym trzymane są ptaki, lub, jeśli ptaki mają wolny dostęp do więcej niż jednego pomieszczenia na terenie danego gospodarstwa, z każdej grupy pomieszczeń na terenie gospodarstwa, w których trzymane są ptaki. Dla celów analizy odchody mogą być łączone, przy czym należy pobrać przynajmniej dwie próbki złożone.

Liczba miejsc, z których należy pobrać oddzielne próbki odchodów w celu uzyskania próbki zbiorczej, powinna być następująca:

Liczba ptaków trzymanyh w pomieszczeniu	Liczba próbek odchodów, które należy pobrać w pomieszczeniu lub grupie pomieszczeń na terenie gospodarstwa
250–349	200
350–449	220
450–799	250
800–999	260
1 000 lub więcej	300

- b) Pięć par okładzin na buty:

Stosowane okładziny na buty powinny być wykonane z materiału wchłaniającego wilgoć. Dopuszczalne są także „skarpety” z gazy.

Powierzchnię okładzin na buty należy nasączyć przy użyciu odpowiedniego rozcieńczalnika (takiego jak 0,8 % chlorek sodu, 0,1 % pepton w sterylnej dejonizowanej wodzie lub sterylna woda).

Należy przemieszczać się w sposób, który umożliwia reprezentatywne pobranie próbek z każdej części sektora, włącznie z rejonami pokrytymi ściółką oraz pokrytymi listwami, o ile chodzenie po listwach nie jest niebezpieczne. Należy upewnić się, że pobieraniem próbek objęto wszystkie zagrody w kurniku. Po zakończeniu pobierania próbek w wybranym sektorze należy zdjąć okładziny z obuwia, uważając, aby nie usunąć przylegającego do nich materiału.

Dla celów analizy okładziny na buty mogą być łączone, przy czym należy pobrać przynajmniej dwie próbki złożone.

- c) W przypadku stad hodowlanych w klatkach pobieranie próbek może obejmować naturalnie wymieszane odchody z taśm nawozowych, zgarniaków lub dołów, w zależności od rodzaju kurnika. Należy pobrać dwie próbki o wadze przynajmniej 150 g w celu przeprowadzenia oddzielnego badania:

- i) taśmy nawozowe pod każdym rzędem klatek, które są regularnie uruchamiane i wyładowywane do urządzeń transportujących;
- ii) system dołów pod kurnikiem, do którego odchody są zgarniane z deflektorów pod klatkami;
- iii) system dołów, do którego odchody wpadają bezpośrednio z przesuniętych względem siebie klatek.

W kurniku znajduje się zwykle kilka pionów z klatkami. Należy zadbać, aby odchody pochodzące z każdego pionu znalazły się w próbce zbiorczej. Z każdego stada należy pobrać 5 próbek zbiorczych, zgodnie z poniższą procedurą.

Jeśli w kurniku używane są taśmy lub zgarniaki, należy je uruchomić w dniu pobierania próbek, przed samym pobraniem.

W wypadku stosowania rozwiązania z deflektorami pod klatkami i zgarniakami, należy pobrać próbki przylegające do zgarniaka, po jego cyklu pracy.

W układach klatek przesuniętych względem siebie, gdzie brak taśmy lub zgarniaka, konieczne jest pobranie próbek bezpośrednio z dołu z odchodami.

W systemach z taśmami nawozowymi należy pobrać próbki odchodów zgromadzonych w miejscu wyładowywania taśm.

2.2.2.2. Urzędowe pobieranie próbek

- a) Rutynowe pobieranie próbek należy przeprowadzić zgodnie z opisem w pkt 2.2.2.1.
- b) Potwierdzające pobieranie próbek przeprowadzane w następstwie wykrycia salmonelli z próbek pobranych w wylęgarni należy przeprowadzać w następujący sposób.

Poza pobieraniem próbek opisanym w pkt 2.2.2.1 pobieranie próbek może obejmować próbkę ptaków wybranych losowo w obrębie każdego kurnika na terenie gospodarstwa, zazwyczaj w liczbie pięciu ptaków na kurnik, chyba że władze uznają za konieczne pobranie próbek większej liczby ptaków. Badanie obejmuje test na obecność środków zwalczających drobnoustroje lub efektu hamującego mnożenie się bakterii w pobranych próbkach. Jeśli dla dowolnego ptaka uzyskany zostanie wynik pozytywny, test uznaje się za niezadowolający.

W przypadku gdy nie zostanie stwierdzona obecność salmonelli, natomiast środki zwalczające drobnoustroje i efekt hamujący mnożenie się bakterii zostaną stwierdzone, należy powtarzać pobieranie próbek w stadzie w celu badania na obecność salmonelli oraz efektu hamującego mnożenie się bakterii aż do momentu niewystępowania efektu hamującego mnożenie się bakterii lub unicestwienia stada hodowlanego. W ostatnim przypadku stado hodowlane należy uznać za zakażone stado hodowlane w odniesieniu do celu wspólnotowego.

- c) Podejrzane przypadki

W wyjątkowych przypadkach, gdy właściwy organ ma wątpliwości co do wyników negatywnych uzyskanych w ramach pierwszego urzędowego pobrania na terenie gospodarstwa, można przeprowadzić dodatkowe urzędowe potwierdzające pobieranie próbek, obejmujące odchody lub ptaki (w celu wykrycia salmonelli w organach).

W wyjątkowych przypadkach, gdy właściwy organ ma wątpliwości co do wyników pozytywnych uzyskanych w ramach pobrania próbek przeprowadzonego z inicjatywy hodowcy na terenie gospodarstwa, można przeprowadzić dodatkowe urzędowe pobieranie próbek.

3. Badanie próbek

3.1. Przygotowanie próbek

3.1.1. Wkładki z szuflad lęgowych:

- a) należy umieścić w 1 litrze zbuforowanej wody peptonowej (BPW) ogrzanej wcześniej do temperatury pokojowej i delikatnie zamieszać;
- b) kontynuować hodowlę próbki zgodnie z metodą wykrywania opisaną w pkt 3.2.

3.1.2. Próbki z okładzin na buty:

- a) należy ostrożnie rozpakować parę okładzin (lub „skarpet”), aby uniknąć usunięcia przylegających odchodów i umieścić je w 225 ml zbuforowanej wody peptonowej, ogrzanej wcześniej do temperatury pokojowej;
- b) w przypadku gdy pięć par okładzin na buty zgromadzono w dwóch próbkach, należy umieścić pięć oddzielnych próbek w przynajmniej 225 ml zbuforowanej wody peptonowej i zapewnić ich całkowite zanurzenie w roztworze;
- c) wirować próbkę do pełnego nasycenia, następnie kontynuować hodowlę zgodnie z metodą wykrywania opisaną w pkt 3.2.

3.1.3. Inne próbki odchodów:

- a) w laboratorium umieścić każdą próbkę (lub, jeśli to stosowne, próbkę zbiorczą) w zbuforowanej wodzie peptonowej o identycznej masie i delikatnie mieszać;

- b) czekać 10–15 minut w celu zmięknienia próbki, następnie delikatnie zamieszać;
- c) natychmiast po mieszaniu pobrać 50 g roztworu i dodać go do 200 ml zbuforowanej wody peptonowej, ogrzanej wcześniej do temperatury pokojowej;
- d) kontynuować hodowlę próbki zgodnie z metodą wykrywania opisaną w pkt 3.2.

3.2. *Metoda wykrywania*

Stosować należy metodę zalecaną przez Wspólnotowe Laboratorium Referencyjne Badania Salmonelli w Bilthoven w Holandii. Jest ona modyfikacją normy ISO 6579 (2002), w której w roli pojedynczego ośrodka selektywnego wzbogacania używa się ośrodka półstałego (MSRV). Ośrodek półstały powinien być inkubowany w temperaturze $41,5 \pm 1$ °C przez okres $2 \times (24 \pm 3)$ godzin.

W odniesieniu do próbek z okładzin na buty i pozostałych próbek odchodów, o których mowa w ustępie 3.1, można zebrać wyhodowany na zbuforowanej wodzie peptonowej wzbogacony bulion do użycia w przyszłych hodowlach. W tym celu należy jak zwykle inkubować obydwie próbki w zbuforowanej wodzie peptonowej. Z każdej próbki należy pobrać 1 ml wyhodowanego bulionu i dokładnie wymieszać, następnie pobrać 0,1 ml roztworu i inokulować płytki MSRV.

3.3. *Określanie serotypów*

Przynajmniej jeden izolat z każdej próbki powinien zostać oznaczony przy użyciu schematu Kaufmanna-White'a.

4. **Analiza i sprawozdawczość**

Stado hodowlane jest uważane za pozytywne w odniesieniu do oceny realizacji celu wspólnotowego, jeśli wykryto obecność salmonelli (innej niż szczepy bakteryjne) w jednej lub więcej próbek odchodów (lub jeśli istnieje dodatkowe potwierdzenie urzędowe w Państwie Członkowskim w odniesieniu do odpowiednich próbek odchodów lub próbek organów ptaków) pobranych na terenie gospodarstwa. Nie ma to zastosowania w wyjątkowych przypadkach podejrzanych stad hodowlanych, w których wykrycie salmonelli w wyniku badań przeprowadzanych na terenie gospodarstwa z inicjatywy hodowcy nie zostało potwierdzone w ramach urzędowego pobierania próbek.

Należy uzasadnić zbiorcze wyniki pobierania próbek i przeprowadzonych badań w stadach hodowlanych na poziomie gospodarstwa, tzn. każde stado hodowlane należy liczyć tylko raz, bez względu na liczbę przeprowadzonych operacji pobierania próbek i badań. Stada hodowlane o wyniku pozytywnym należy liczyć tylko raz, bez względu na liczbę przeprowadzonych operacji pobierania próbek i badań.

Sprawozdanie powinno zawierać:

- a) szczegółowy opis opcji zastosowanych w odniesieniu do systemu badawczego oraz, jeśli to stosowne, rodzaj pobranych próbek;
- b) liczbę istniejących stad hodowlanych oraz liczbę stad badanych;
- c) wyniki badania;
- d) komentarze do wyników, w szczególności dotyczących wyjątkowych przypadków.